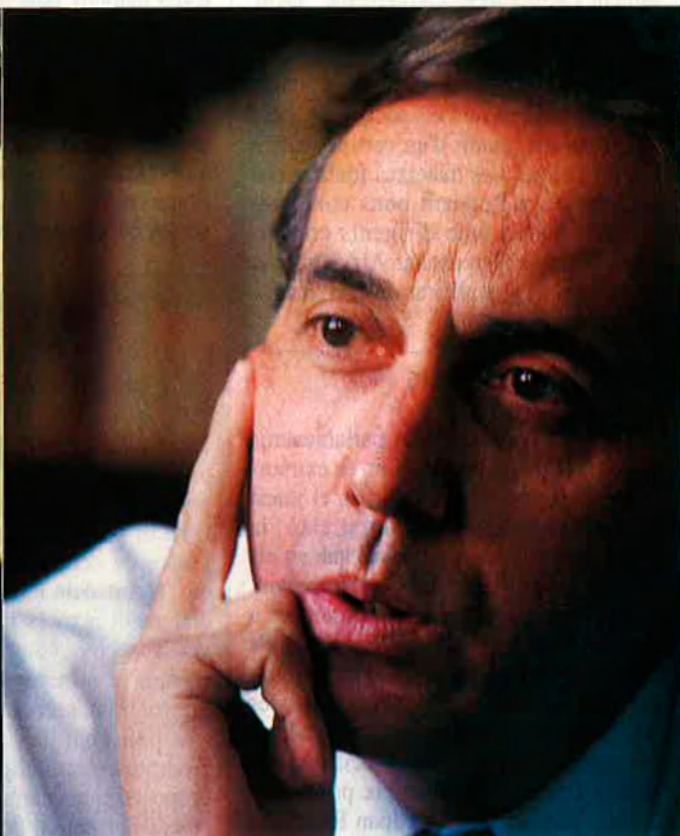
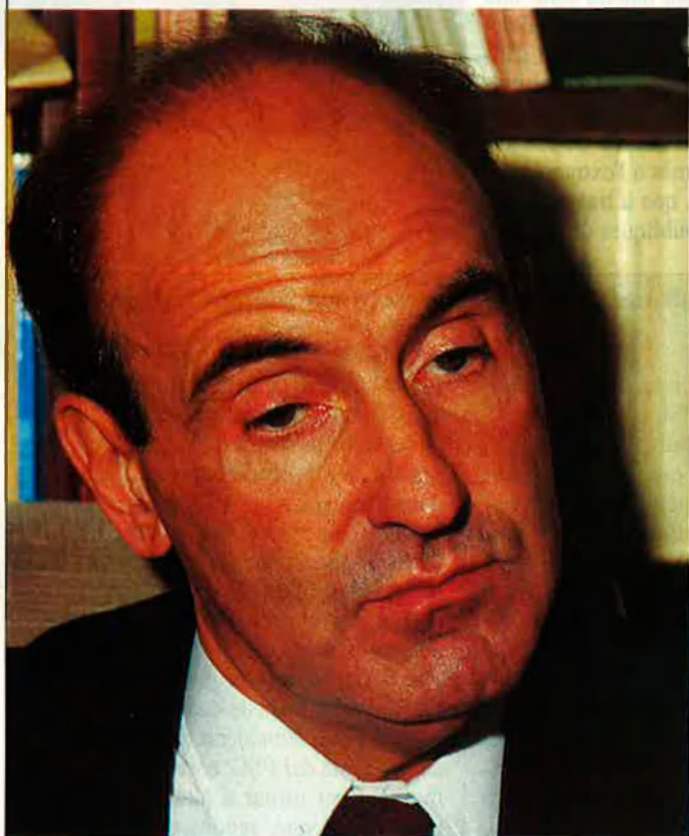

Ressuscita l'especulació sobre una hipotètica "majoria de progrés"

La síndrome d'Igualada

Amb les eleccions autonòmiques convocades per al proper 15 de març, els partits polítics ja han viscut el primer *round* electoral. Una moció de censura contra l'alcalde d'Igualada, de CiU, presentada conjuntament pel PSC, IC i ERC n'ha estat el detonant. Els símptomes són lleus.

Miquel Roca, secretari general de CDC i Raimon Obiols, primer secretari del PSC.

JORDI MORERA

Manuel de Pedrolo escriu en el seu llibre *Darrers diaris inèdits. Blocs 1988-1990*, publicat per Edicions 62: "Llarga visita d'en Reguant i d'en Rodri, aquest darrer de l'ERC. Em venien a veure per parlar-me d'una iniciativa que podria unir les forces esquerranes de Catalunya. En Reguant s'interessa sobretot pel fet que els socialistes es comprometerien, si no a proposar, a fer costat al projecte de l'Esquerra Republicana de fer que el tracte als independentistes empresonats per actes de "terrorisme" s'homologui al que es donarà als etarres. En Rodri parla del benefici polític d'aquesta conjunció entre els dos partits ca-

talans i dels avantatges que suposaria per a l'ERC aprofitar els recursos que els socialistes posarien al seu abast. I en aquest joc de suposicions pensen que de cara a un triomf electoral o, pel cap baix, d'una considerable avançada de les forces d'esquerra, els seria molt favorable la meua adhesió. (...) En Rodri (...) m'assegura també que els socialistes estan disposats a oblidar el seu espanyolisme i a jugar la carta del nacionalisme". El fragment correspon al dia 9 de febrer de 1988. Això ja és història (correspon a l'època en què Joan Hortalà dirigia ERC) i des de llavors ha plogut molt, però la polèmica sobre les relacions entre ERC i el PSC ha ressorgit amb força enllaçant amb la con-

vocatòria de les eleccions autonòmiques per al proper 15 de març feta la setmana passada pel president de la Generalitat de Catalunya, Jordi Pujol.

LES PERSONES

Les relacions entre tots dos partits no són noves, però l'evolució del panorama polític català dels darrers mesos ha fet que últimament hagin estat més periòdiques, i, en acostar-se les eleccions autonòmiques, s'han convertit en motiu de controvèrsia electoral.

Entre ERC i el PSC hi ha quatre homes clau que exerceixen de pont entre els respectius dirigents, Raimon Obiols i Angel

Colom. Per la banda socialista, els germans Salvador i Higin Clotas, destacats dirigents del PSC que mantenen contactes regulars amb dos destacats dirigents republicans, Josep Maria Reguant i Jaume Rodri, tots dos membres de l'equip de govern d'ERC. Aquest últim havia col·laborat en la revista *Agermanament* i havia mantingut anys enrere activitat política dins l'òrbita socialista catalana. El primer ha estat darrerament motiu de polèmica dins el partit de Colom per diverses raons, entre les quals hi ha precisament l'acusació d'"entreguisme" tàctic al PSC, malgrat que sovint representa internament actituds radicals. Fonts republicanes li atribueixen el paper d'"avalador" del partit davant els socialistes, cosa que li permet gaudir d'un cert pes intern davant Colom. Les mateixes fonts també atribueixen a Reguant bons contactes institucionals i amb dirigents convergents pròxims al conseller Alavedra, per la qual cosa és qualificat de "personatge poc coherent".

ELS FETS

Que dos partits polítics parlamentaris tinguin contactes periòdics no és extraordinari ni tampoc un cas únic en el mapa polític del Principat. Malgrat això, la conjuntura política ha motivat que en els darrers mesos PSC i ERC es trobessin. Primer van ser els contactes posteriors a la dissolució de Terra Lliure, en què els republicans van intentar resoldre la situació dels empresonats independentistes amb la mediació dels socialistes catalans. En aquest cas, per la banda socialista van arribar a intervenir el mateix primer secretari, Raimon Obiols, i Joan Raventós, president del partit. Després van venir les afirmacions dels dirigents socialistes assegurant que a Catalunya només hi ha dos projectes nacionals: "el federalista i l'independentista", exclouent la resta de forces polítiques i en concret CiU. Les afirmacions van agradar a ERC, que trobava d'aquesta manera un impuls al seu projecte, i Colom proposà a Obiols un debat públic televisat sobre els dos projectes, que fou acceptat. La resposta afirmativa del dirigent socialista coincidia, amb una diferència de pocs dies, amb la moció a l'ajuntament d'Igualada. A la capital de l'Anoia, una moció de censura presentada conjuntament pel PSC, ERC i IC desbancava l'alcalde de CiU, el demòcrata cristià Ramón Tomàs, substituït pel socialista Jordi Aymamí. Era la gota que feia vessar el got.

LA CLAU ELECTORAL

La pre-campanya electoral ja fa dies que funciona. La moció d'Igualada va passar de ser una conjuntura local a convertir-se en debat general, involuntàriament o inconscientment per uns, i electoralment interessat per altres. Els partits que presenten la moció la justifiquen aduint "desgovern" en el consistori, cosa que CiU nega alhora que anuncia Igualada com a "camp de proves del que pot ser el Parlament". Sense la imminència d'uns comicis Igualada hagués estat una anècdota més en la política municipal del país, plena de pactes com aquest i d'altres amb totes les variants i combinacions polítiques possibles. Però qüestionat, a dos mesos de les autonòmiques, està sotmès a l'extrapolació. Entra en joc el PSC, que a través de diverses declaracions públiques de Raimon

Un programa cultural del PSC per a tots els Països Catalans

Enmig de la polèmica sobre les relacions entre el PSC i ERC es donà a conèixer la part relativa a cultura del programa electoral que els socialistes presentaran a les properes autonòmiques. Dins el programa cultural inclouen propostes de cooperació en aquest terreny en l'àmbit dels Països Catalans. Immediatament això és interpretat des de diversos sectors com una mostra més d'acostament entre republicans i socialistes.

Jordi Font, secretari de cultura del PSC i responsable de l'apartat cultural del programa electoral, reconeix que és una proposta marcadament nacionalista però en cap cas pensat per acostar-se a ningú. "El programa està redactat fa més d'un mes, desenvolupa unes propostes que ja recollíem en el programa de l'any 88 i, a més, no hi ha hagut cap conversa programàtica amb ERC"

El programa, que està previst que s'aprovi el proper 26 de gener, conté en l'apartat de cultura un capítol titulat "Col·laboració entre les comunitats de parla catalana". S'hi preveu la necessitat d'arribar a un acord entre els governs autonòmics del Principat, el País Valencià, les Illes i l'Aragó (Franja de Ponent) en primera instància, i en segona amb l'estat francès, per establir els paràmetres d'una col·laboració cultural que permetés treballar en quatre direccions:

—establir objectius comuns i programes de cooperació permanent en la normalització

lingüística del català i en la producció cultural en català.

—establir programes conjunts d'ajut específic a manifestacions culturals en llengua catalana

—unificar criteris per a l'expedició de títols de coneixement del català per permetre la mobilitat del professorat

— crear conjuntament els governs autonòmics un Consell Social de la Llengua Catalana amb la participació d'entitats i personalitats de cada zona.

Jordi Font, considerat membre de l'ala nacionalista del PSC, creu que és un bon moment per tornar a plantejar aquestes qüestions ja que, segons explica, "la catarisi de Lizondo ha ajudat a aclarir posicions a València, fent superar l'època de la prudència". Això no implica cap tipus d'intervenció, afegeix, "perquè suposaria més carnassa per als qui s'hi oposen". En aquest sentit, Font afirma que el criteri general del programa, pel que fa a aquesta qüestió, ja està parlat amb el Partit Socialista del País Valencià (PSPV), però no els quatre punts concrets, tot i que considera que "fàcilment ens posaríem d'acord". També s'ha manifestat d'acord el secretari general dels seus homòlegs il·lencs, el PSIB, que en paraules del seu secretari general, Joan March, ha valorat la proposta "molt correcta i intel·ligent", desitjant que "es pugui dur a terme".

P.M.

Àngel Colom, secretari general d'ERC i Rafael Ribó, president d'IC.

JORDI MORERA

Obiols anuncia que no és descartable la creació d'una "majoria de progrés" al Parlament entre els tres partits d'Igualada en el cas que CiU perdés la majoria absoluta. Però al mateix temps tampoc no descarta pactar amb CiU. Comença a quedar clar que el protagonisme donat a ERC des de sectors socialistes té la finalitat electoralista de restar vots a la coalició CiU pel seu flanc més nacionalista. La reacció de CiU no es fa esperar i Miquel Roca, secretari general de CDC, respon a aquests moviments sentenciant: "Raimon Obiols és també el candidat d'ERC a la presidència de la Generalitat". Es tracta d'intentar mantenir quiet el votant nacionalista que pogués deixar-se endur pels cants de sirena de Colom en pro de la independència. I enmig, ERC, que passa de la comoditat que li representa el seu bon *feeling* amb el PSC a haver de desmarcar-se criticant convergents i socialistes i tornant a assegurar allò que "ERC només pactarà amb qui accepti iniciar un procés cap a la independència", que vol dir no pactar amb ningú. Si la relació amb el PSC havia estat inicialment un impuls, la reacció de CiU l'ha convertit en un element incòmode. Queda fora de la polèmica Iniciativa per Catalunya, l'altre soci del PSC en la moció d'Igualada.

EL DEBAT

Rafel Ribó, president d'Iniciativa, afirma que "no entrem en absolut dins

aquesta polèmica". Per a ell, "que el PSC i ERC es llancin floretes o no se les llancin és absolutament legítim i forma part del diàleg normal entre partits polítics", però de moment no vol sentir parlar de "majories de progrés" mentre "no hi hagi propostes concretes d'esquerres, que fins ara només hem fet nosaltres". Mentre que Rafel Ribó no vol entrar en el joc, Josep Maria Sala, secretari d'organització del PSC, nega l'existència de qualsevol polèmica. "No hi ha hagut polèmica, hi ha hagut un joc interessat i infantil de Convergència, inventat pel senyor Roca, que demostra la seva inquietud davant el procés electoral que s'aproxima". En les mateixes declaracions efectuades a aquesta revista, Sala nega que hi hagi cap pacte amb els republicans ni que tinguin cap intenció d'utilitzar ERC com a arma contra CiU, però explica que la coalició governant "sap que una part del vot de creixement d'ERC prové del seu espai electoral i per això fan declaracions d'assimilació com la del senyor Roca, per aturar aquesta pujada aixecant el papu dels socialistes". Sala, com el seu cap de files Raimon Obiols, considera viable "vertebrar una alternativa de progrés a l'actual govern conservador", però tampoc no descarta pactar amb CiU.

Si per al número dos del PSC no hi ha hagut polèmica i no existeix cap tipus de pacte amb ERC, per al número dos de CDC, Miquel Roca, les coses són molt diferents. Segons ha explicat a EL TEMPS, "les dades objectives posen de

manifest que el PSC i ERC s'entenen molt bé, tenen una estratègia coincident i allí on poden fan una acció de govern conjunta". Com a exemple d'això Roca cita els casos del municipis d'Igualada, Sant Just Desvern, Vilafranca, Reus, Puigcerdà i Caldes, que converteixen ERC en "aliat objectiu del partit socialista" i provoquen, afegeix, que "es presenti a aquestes eleccions com una força que accepta la invitació de Raimon Obiols per estructurar una coalició presidida per ell mateix amb la intenció de derrotar l'opció de CiU encapçalada pel president Jordi Pujol". Aquest fet, en cas de reeixir, és qualificat pel secretari general de CDC com un fet "molt desestabilitzador", perquè està mogut "més per la possibilitat d'accedir al poder que no per afinitats ideològiques".

Entremig dels dos grans, ERC s'ha sentit, en paraules textuales del seu secretari general, com "la pilota d'un partit de ping-pong" però ja ha anunciat que "no estem disposats a continuar el joc". I per començar a suspendre la partida ha qualificat el joc de "foc creuat maquiavèlic". Per a Colom, "el PSC necessita una coartada nacionalista i ja li serveix parlar bé d'ERC, a la vegada que li va bé per desgastar el seu oponent, amb el qual no tindrà cap escrúpul per pactar si arriba el cas". Buscant l'equidistància perduda, Colom tampoc s'oblida de CiU: qualifica d'"intoxicació" i de "cinisme" afirmar que hi pot haver-hi un acord entre el seu partit i els socialistes catalans. L'anàlisi que el dirigent republicà fa de tot el procés té un resultat positiu per al seu partit: "Tant el PSC com CiU han llançat hipòtesis sobre el comportament d'ERC, posicionant-se al nostre voltant, cosa que ens fa aparèixer fàcticament com la tercera força política" (és la cinquena al Parlament). Malgrat això, Colom reconeix que certes actituds del seu partit "poden haver provocat confusió".

Amb aquest ambient s'ha arribat a la convocatòria de les eleccions. La primera sacsejada pre-electoral no ha modificat el paisatge, però ha servit per prendre posicions a la graella de sortida de la campanya electoral. De moment no hi ha vencedors ni vençuts, perquè això només ho decidiran les urnes, el proper 15 de març. Seran elles que explicaran si algú ha tingut amistats perilloses, si hi calen nous actors, o si ja va bé com està ara. Si de les enquestes ens podem confiar, ja podem anar pensant en la tercera possibilitat.

Pere Martí